

– навчання методології раціонального та ефективного здобування і використання знань;

– удосконалення та пошук нових форм інтеграції системи вищої освіти з наукою та виробничою діяльністю в рамках єдиної системи навчально-виховного процесу;

– підвищення навичок наукової, творчої та дослідницької діяльності;

– участь здобувачів вищої освіти у наукових дослідженнях, реальних розробках і технічній творчості;

– освоєння сучасних технологій у галузі науки, техніки, виробництва;

– знайомство із сучасними науковими методологіями, робота з науковою літературою;

– виявлення здібної молоді для подальшого навчання в магістратурі, аспірантурі, роботі на кафедрах та наукових лабораторіях.

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, що включається в навчальний процес, повинна передбачати:

– виконання завдань, лабораторних робіт, курсових, що містять елементи наукових досліджень;

– виконання конкретних нетипових завдань науково-дослідного характеру в період виробничих та навчальних практик;

– вивчення теоретичних основ методики, постановки, організації виконання наукових досліджень, планування і організації наукового експерименту, обробки наукових даних з курсу "Основи наукової діяльності".

Науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти, що виконується в позанавчальний час, може організовуватися за формою:

– роботи в наукових семінарах;

– участі здобувачів вищої освіти групами або в індивідуальному порядку у виконанні держбюджетної або госпдоговірної тематики, в роботах з творчої співдружності в рамках державних, міжвузівських або вузівських грантів, а також індивідуальних планів викладачів, що виконуються на кафедрах.

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

*Зайцева В.Г., к.т.н., доц., Нестеренко О.В., асист.,
Чернишенко Г.О., к.б.н., доц.,*

*Харківський національний університет будівництва та архітектури, Харків
helennester1972@gmail.com*

В наш час людство переживає надзвичайно важливий критичний період історії: деградація природи, людської моралі, зростання бідності, поширення хвороб, тероризму, злочинності, зростання конфліктів між державами та інші. Таким чином, коли антропогенні зміни торкнулися практично усіх екосистем земної кулі (лісові пожежі, паводки, виверження вулканів, глобальне потепління та інше), і навіть космосу, найважливішим завданням сучасності стало глобальне поліпшення, обов'язкове екологічне обґрунтування усіх видів господарської

діяльності. Для вирішення цих проблем потрібна якісна екологічна освіта, кваліфіковані фахівці екологічного профілю, які повинні мати універсальні і професійні компетентності. Нажаль непорозуміння зв'язку між діяльністю людини і навколишнім середовищем (НС) є наслідком відсутності екологічних знань, інформації, практичних навиків та інше. Існує гостра необхідність підвищити знання суспільства і ступінь його участі у пошуку розумних рішень розвитку цивілізації й зберегання НС. Актуальність теми не викликає сумнівів.

Екологічна освіта і виховання повинні будуватися у відповідності із Міжнародною стратегією дій в галузі освіти і навчання, концепцією безперервної екологічної освіти в Україні, законодавством України про охорону навколишнього природного середовища (НПС).

Згідно Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища (ОНПС)» екологічні знання є обов'язковими вимогами для усіх посадових осіб, діяльність яких пов'язана з використанням природних ресурсів і впливом їх на стан НПС.

Складна динаміка економічних і екологічних потреб людини потребує розширення екологічної освіти, пропаганди екологічних знань серед населення і насамперед через систему освіти. Цю систему необхідно перевести в конструктивне русло практичного рішення: створення міждисциплінарних підходів, психолого-педагогічних методик і конкретних навчальних програм для усіх рівнів системи освіти.

Це завдання є офіційним принципом екологічної політики в Україні і входить до компетенції виконавчої влади.

В основі забезпечення екологічної підготовки бакалаврів - екологів, магістрів – екологів у відповідності з професійним навчанням лежать слідуючі принципи: комплексність, безперервність, універсальність, професійна компетентність та інше.

Прикладом впровадження цих принципів є комплексна підготовка наших випускників екологів на кафедрі безпеки життєдіяльності та інженерної екології в Харківському національному університеті будівництва та архітектури

Перший цикл навчання починається з загальної підготовки – «Хімія з основами біогеохімії», «Біологія з основами гідробіології» та інші.

Другий цикл професійної підготовки екологів є оволодіння сучасними аналітичними методами контролю якості води, ґрунтів, повітря та інших об'єктів, що проводиться у лабораторії кафедри безпеки життєдіяльності та інженерної екології. Цей етап підготовки здійснюється при вивченні таких дисциплін : «Загальна екологія», «Організація, управління та екологічна експертиза в природоохоронній діяльності», «Основи екологічної токсикології», «Контроль якості ґрунту» та інші.

Важливим блоком у професійній підготовці бакалаврів, а також і магістрів є блок дисциплін: «Екологічне право», «Управління природоохоронною діяльністю і нормування антропогенного навантаження», «Екобезпека», «Системний аналіз якості навколишнього середовища» та інші.

Всі ці дисципліни потрібні для гармонійного екологічного безпечного розвитку суспільства, які спрямовані на міжнародний досвід з захисту довкілля,

ресурсозбереження, утилізації відходів, все те, що покращить екологічну ситуацію в Україні.

Для педагогів закладів вищої освіти важливе завдання полягає у формуванні екологічно компетентного викладача, який володіє різними підходами та методами при викладанні дисциплін, та у якого є науково – технічний і практичний досвід роботи.

При проходженні практики бакалаврів – важливе значення має, що вони виїжджають на природу та проводять комплексні експерименти. Вони отримують знання з природоохоронних законів.

Також при проходженні практики на підприємстві, майбутні фахівці вміють виявляти різні небезпечні фактори, які впливають на стан робітників та їх здоров'я і розглядають умови праці робітників.

Важливе значення у магістрів є педагогічна практика.

Комплекс знань, закріплених на практиках не тільки сприяє формуванню загальних світоглядних позицій, але й створює пропозиції для сприйняття проблем з управління, екологічного контролю і експертизи та екологічного права.

Екологічне виховання в Україні, екологізація освіти повинні стати фундаментом формування екологічної культури людини, її моралі, гарантом сталого еколого–соціально–економічного розвитку нашої країни.

Важливе значення має захист дипломних робіт випускників.

Висновок: таким чином комплексна і якісна екологічна освіта є основою і гарантією екобезпеки, життєдіяльності і здоров'я людини, поліпшення її еколого – соціальних умов життя і відповідно сприятиме сталому соціально – економічному розвитку України.

ОСОБЛИВСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФІЗИКО-ХІМІЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ» ДОКТОРАМ ФІЛОСОФІЇ З ЕКОЛОГІЇ З СПЕЦІАЛЬНОСТІ 101 «ЕКОЛОГІЯ»

*Позднякова О.І., к.х.н., доц.,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет, Харків
Olena.khadi@gmail.com*

Серед великої кількості проблем, які турбують сучасне суспільство, охорона навколишнього середовища займає одне з перших місць. Це пов'язано з тим, що антропогенні фактори в біогеохімічному круговороті багатьох токсичних для людини речовин сьогодні стали порівняними з природними. При цьому циркуляція чужорідних живим організмам хімічних сполук та їх транспорт по харчовим ланцюгам зросла вже до рівня, що загрожує здоров'ю сучасного та майбутніх поколінь. В біосфері циркулює велика кількість ксенобіотиків